

PÄÄTTEEN KÄYTTÄJÄLLE

Monet opetussuunnitelman perusteissa olevat kurssit sisältävät taitoja, joita harjoitellaan useiden, joitakin taitoja lähes kaikkien kurssien aikana. Tällainen taito on esimerkiksi muistiinpanojen tekeminen. Olemme lisänneet vinkkejä erilaisten taitojen harjoitteluksi kunkin kurssin yhteyteen.

Kurssin nimi	Pääte oppikirja	Pääte opettajan opas	Vinkki
s21 Opiskelutaitojen vahvistaminen	Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luvut 1–4 (s. 8–34) Osio 2: Oppiaineiden tekstit – Luku 1 (s. 64–65)	Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luvut 1–4 (s. 10–22) Osio 2: Oppiaineiden tekstit – Luku 1 (s. 32–33)	Muistiinpanojen tekemisen harjoitteluun voi käyttää melkein mitä tahansa oppikirjan tai opettajan oppaan tekstiä. Yksi tapa harjoitella muistiinpanojen tekemistä ja oman tekstin tuottamista samaan aikaan. Opettaja lukee lyhyen tekstin, teksti kuunnellaan tai katsotaan lyhyt video. Opiskelijat tekevät muistiinpanot poimimalla tekstistä omasta mielestään tärkeitä sanoja (opettaja voi niitä painottaa lukiessaan). Tämän jälkeen opetusta eriytetään. Taitavammat opiskelijat voivat työskennellä ryhmässä tai parin kanssa. He tutkivat toistensa avainsanoja ja kirjoittavat niiden pohjalta oman tekstin. Opettaja kokoaa muiden avainsanat näkyville ja niistä tehdään opettajan tukemana yhteinen uusi teksti.
s22 Luonnontieteen tekstit tutummiksi	Osio 2: Oppiaineiden tekstit – Luvut 2, 3 ja 5 (s. 66–87, 107–113)	Osio 2: Oppiaineiden tekstit – Luvut 2, 3 ja 5 (s. 34–39, 49–50)	Vaikka opetussuunnitelman sisällöissä ei ole mainittu matematiikkaa, kannattaa tähän lukuun varata aikaa. Parhaiten luku sopii käsiteltäväksi matematiikan ja suomen opettajan yhteisopetuksessa, mutta sitä voi käsitellä myös suomen tai matematiikan tunneilla. Matematiikan opetuksessa on saatu hyviä kokemuksia siitä, että erityisesti sanallisia tehtäviä on tarkasteltu tekstilajina sekä suomen että matematiikan tunneilla.

Kurssin nimi	Pääte oppikirja	Pääte opettajan opas	Vinkki
<p>s23 Yhteiskunnallisten aiheiden tekstit tutummiksi</p>	<p>Osio 2: Oppiaineiden tekstit – Luku 4 (s. 88–106)</p>	<p>Osio 2: Oppiaineiden tekstit – Luku 4 (s. 40–48)</p>	<p>Holokaustia käsitteleviä tapahtumatekstejä voi käyttää hyvin myös opiskelutaitojen harjoitteluun esimerkiksi niin, että tekstit irrotetaan vuosiluvusta ja opiskelijat järjestävät ne itsenäisesti (tiedon ryhmittely ajan mukaisesti) tai lyhyinä referoimisharjoituksina, jolloin opettaja lukee yhden vuoden tapahtumat ensin ääneen ja sen jälkeen kirjoitetaan eriyttäen tiivistelmä tapahtumista. Fiktiivistä holokaustitekstiä voi käyttää muistiharjoituksena ja referoimisharjoituksena suullisesti. Pari lukee yhden kappaleen toiselle ja toinen kertoo sen jälkeen, mitä luetusta jäi mieleen. Sen jälkeen vaihdetaan lukijaa ja kertojaa.</p>
<p>s24 Median tekstejä ja kuvia</p>	<p>Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luku 5 (s. 35–42)</p> <p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luvut 1, 4, 6 ja 7 (s. 130–131, 147–150, 172–197)</p>	<p>Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luku 5 (s. 23–29)</p> <p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luvut 1, 4, 6 ja 7 (s. 52–54, 72–74, 86–106)</p>	
<p>s25 Tiedonhankintataitojen syventäminen</p>	<p>Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luvut 4 ja 5 (s. 32–42)</p> <p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luku 7 (s. 176–178)</p>	<p>Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luvut 4 ja 5 (s. 20, 23–29)</p> <p>Osio 2: Oppiaineiden tekstit – Luku 4 (s. 42)</p> <p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luvut 3, 5 ja 7 (s. 59, 85, 94–96)</p>	
<p>s26 Uutistekstit</p>	<p>Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luku 4 (s. 31)</p> <p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luku 3 (s. 137–146)</p>	<p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luku 3 (s. 59–71)</p>	

Kurssin nimi	Pääte oppikirja	Pääte opettajan opas	Vinkki
<p>s27 Mielipiteen ilmaiseminen ja perusteleminen</p>	<p>Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luku 6 (s. 43–48)</p> <p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luku 5 (s. 152–171)</p>	<p>Osio 1: Opiskelutaitojen vahvistaminen – Luku 6 (s. 29–30)</p> <p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luku 5 (s. 75–85)</p>	
<p>s28 Kaunokirjalliset tekstit tutuiksi</p>	<p>Osio 4: Kirjallisuus – Luvut 1–5 (s. 216–241)</p>	<p>Osio 4: Kirjallisuus – Luvut 1–5 (s. 108–132)</p>	
<p>s29 Kulttuurinen moninaisuus – moninainen kulttuuri</p>	<p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luku 2 (s. 132–136) – Luku 5 (s. 163–165)</p> <p>Osio 4: Kirjallisuus – Luku 1 (s. 220–221) – Luvut 4 ja 5 (s. 235–241)</p>	<p>Osio 3: Mediassa vaikutetaan – Luku 2 (s. 55–58) – Luku 5 (s. 82–83)</p> <p>Osio 4: Kirjallisuus – Luku 1 (s. 109) – Luvut 4 ja 5 (s. 125–132)</p>	<p>Opettajan oppaassa olevasta kirjallisuuspelistä voi poimia opiskelijoita kiinnostavana teoksen ja esitellä sen tarkemmin, samoin kuin kirjailijan.</p> <p>Elokuvan tai Yle Areenassa olevan teatteriesityksen voi katsoa taidemuodon edustajana, jolloin opiskelijoiden huomio kiinnitetään myös muuhun kuin sisältöön, esimerkiksi elokuvassa kameran tapaan kuvata miljöötä ja henkilöitä.</p> <p>Tähän kurssiin voi liittää myös kuvataidetta ja muotoilua. Museovierailulla voidaan valita kohteeksi tietty teos, jota tarkastellaan monesta näkökulmasta ja kuvataan myöhemmin kirjoittamalla siitä teksti. Opiskelijoita ohjataan tarkastelemaan teoksen muotoja, sisältöä ja sen herättämiä tunteita.</p> <p>Kurssin sopivia tekstilajeja ovat erilaiset lehtiartikkelit, arvostelu ja taideteokset. Päätteestä voidaan käsitellä esim. tekstejä osiosta 3, luku 2 ja opettajan oppaasta osio 3, luvun 2 teksti s. 57–58.</p>
<p>s210 Ajankohtaiset ilmiöt Suomessa ja maailmalla</p>			<p>Tällä kurssilla on tarkoitus käyttää eri medioita ja tehdä yhteistyötä reaaliopettajien kanssa.</p>